

СИЛАБУС
з дисципліни
Німецька мова в сфері професійної комунікації

підготовки спеціальності фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
неспеціальні факультети

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Німецька мова в сфері професійної комунікації
Викладачі	Городиська О. М.
Профайл викладачів	<p>Городиська О. М. закінчила Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет (1998), вчитель української мови і літератури та німецької мови, зарубіжної літератури. З 2003 по 2006 рік – аспірант денної форми навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. З 2006 року працює у Кам'янець-Подільському державному університеті на посаді викладача, старшого викладача. У 2011 році захистила кандидатську дисертацію на засіданні спеціалізованої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти).</p> <p>Наукові інтереси: теорія і методика професійної освіти; практичний аспект підготовки майбутнього вчителя у сучасному педагогічному закладі вищої світи; методика викладання іноземної мови професійного спрямування.</p>
E-mail:	horodyska@kpnu.edu.ua
Консультації	Четвер 14.00-15.00

2. Анотація до курсу

Курс «Німецька мова в сфері професійної комунікації» поглиблює знання студентів про мовні форми властиві для офіційних та розмовних реєстрів професійного мовлення; розширює діапазон термінологічних одиниць, що є необхідним в професійній сфері; розвиває мовні і мовленнєві уміння та навички з німецької мови (усне мовлення, аудіювання, читання та письмо) та готує до ефективного спілкування німецькою мовою на міжнародному рівні для реалізації інноваційних проєктів або вирішення фахових проблем.

3. Мета курсу

Мета вивчення навчальної дисципліни – удосконалення комунікативних мовленнєвих компетентностей, передбачених вимогами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти та підготовка до складання ЗНО (ЄВІ) з німецької мови в магістратуру. Дисципліна «Німецька мова в сфері професійної комунікації» пов'язана з такими дисциплінами: «Іноземна мова (німецька)», «Іноземна мова в науково-професійному спілкуванні (німецька)».

4. Завдання

Завдання вивчення навчальної дисципліни – підготувати студентів до ефективного спілкування німецькою мовою на науковому, професійному та соціальному рівнях.

5. Основні підходи до вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Німецька мова в сфері професійної комунікації» ґрунтується на партнерській співпраці викладачів і студентів, особистісно-орієнтованому, комунікативно-етнографічному, соціокультурному, наукових підходах до навчання.

6. Результати навчання

Компетентності навчання	Результати навчання
<p>Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми у процесі підготовки здобувачів вищої освіти до складання міжнародних іспитів з німецької мови;</p> <p>Загальні компетентності: гнучкість, адаптивність, комунікабельність; володіння культурою усного й писемного мовлення; навички міжособистісної взаємодії;</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: володіння основами усної та письмової комунікації іноземною мовою на рівні B2; здатність використовувати фонові знання та національно-культурний компонент іноземної мови для належної адаптації у полікультурному середовищі.</p>	<p>Уміти використовувати знання хоча б однієї з поширених іноземних мов на рівні, що дозволяє отримувати та оцінювати інформацію в галузі професійної діяльності із зарубіжних джерел.</p> <p>Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань.</p> <p>Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.</p>

7. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
-------------------------	--------------------------------------

	денна форма навчання
Рік навчання	2
Семестр вивчення	4
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	20
Практичні заняття	20
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

8. Організація навчання.

Організація навчання передбачає цілеспрямовану самостійну роботу студентів, виконання практичних завдань аналітичного, узагальнюючого професійно спрямованого характеру.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Заліковий кредит 1.

Змістовий модуль 1.

Лекції

Тема 1.1. Berufsbezogenes Deutsch und Internationale Prüfungen. Passiv und Passiversatzformen.

Тема 1.2. Lesen. Globales, selektives, detailliertes Lesen. Konjunktiv II.

Тема 1.3. Die Prüfung Lesen und ihre Bestandteile. Konjunktiv I.

Тема 1.4. Fremdsprachliches Hören: Grundlagen und Lernziele. Partizipien I, II.

Тема 1.5. Kompetenzbereich Hörverstehen: Hörstile. Futur II.

Практичні

Тема 1.1. Internationale Prüfungen: Testformat, Bestandteile. Vorgangspassiv. Zustandspassiv. Passiversatzformen.

Тема 1.2. Selektive Informationsentnahme, Entnahme von Hauptaussage und Einzelheiten. Konjunktiv II. Höfliche Bitte und Fragen.

Тема 1.3. Erkennen von Meinungen, korrekte Textergänzung. Konjunktiv I.

Тема 1.4. Hören: Ansagetexte, Vortrag. Partizipien als Adjektive.

Тема 1.5. Hören: Gespräch, Diskussion im Radio. Futur II.

Змістовий модуль 2.

Лекції

Тема 2.1. Schreiben: Textaufbau, Inhalt, Sprache. Einfache Satz: Wortstellung im Mittelfeld. Zweiteilige Konnektoren.

Тема 2.2. Essay schreiben - verschiedene Arten von Essays, Aufbau eines Essays. Indirekte Rede.

Тема 2.3. Sprechen: Qualitative Aspekte des mündlichen Sprachgebrauchs. Temporale Beziehungen im Satz.

Тема 2.4. Sprechen: Produktion und Interaktion. Relativ- und Attributsätze. Erweiterte Partizipialattribute.

Тема 2.5. Aufbau und Gliederung einer Präsentation.

Практичні

Тема 2.1. Schreiben: eine E-Mail, einen Diskussionsbeitrag, einen Leserbrief schreiben. Wortstellung im Mittelfeld einfachen Satzes: Kasusergänzungen, Angaben.

Тема 2.2. Essay schreiben. Satzglieder im Nachfeld einfachen Satzes: Vergleiche, Ausklammerung. Indirekte Rede.

Тема 2.3. Monologisches Sprechen zu einem Thema: menschliche Beziehungen. Temporale Beziehungen im Satz.

Тема 2.4. Interaktion: Gespräch, Diskussion, Interview. Relativ- und Attributsätze. Erweiterte Partizipialattribute.

Тема 2.5. Präsentation erstellen und präsentieren.

Рекомендована література

Основна

1. Бориско Н. Ф. Deutsch für Fortgeschrittene Niveau C. Киев: Логос-М, 2010. 528 с.
2. Buscha A. Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache. Sprachniveau B1- B2. SCHUBERT-Verlag, Leipzig, 2011. 268 S.
3. Hering Axel, Dr. Magdalena Matussek, Dr. Michaela Perlmann-Balme. Sicher! Übungsgrammatik. Hueber Verlag, 2018. 240 S.
4. Perlmann-Balme Michaela, Schwalb Susanne, Matussek Magdalena. Sicher! Niveau B2.1. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch : Lektion 1-6. Hueber Verlag GmbH, München, 2019. 118 S.
5. Perlmann-Balme Michaela, Schwalb Susanne, Matussek Magdalena. Sicher ! Niveau B2.2. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch : Lektion 7-12 mit MP-CD. Hueber Verlag GmbH, München, 2019. 214 с.

Допоміжна

1. Белозьорова О. М., Корінь С. М. Німецька мова. Граматичний практикум : збірник граматичних вправ для високого рівня. Х. : Ранок, 2018. 320 с.
2. Бондар М. Х. Граматика німецької мови. Passiv : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. 144 с.
3. Городиська О. М. Syntax. Deutsche Übungsgrammatik : навч. посіб. з нім. мови для студ. 1-2 курсів немов. спец. Кам'янець-Подільський : ТОВ "Друкарня "Рута", 2020. 126 с.
4. Кіршова О. В. Практична грамати́ка німецької мови (Дієслово. Іменник) : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2015. 116 с.

5. Лалаян Н.С. Ділове листування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Вінниця : Нова книга, 2013. 128 с.
6. Паремская Д. А. Практическая грамматика (немецкий язык) : учеб. пособие. Мн. : Выш. шк. 2003. 350 с.
7. Тагиль И. П. Deutsche Grammatik in Übungen. 4-е изд. СПб.: КАРО, 2013. 384 с.
8. Тагиль И. П. Грамматика немецкого языка. 7-е изд. СПб. : КАРО, 2013. 480 с.
9. Dreyer Schmitt. Совершенствуем знание немецкого языка. Киев : Методика, 1996. 336 с.
10. Rodi M. Übungstest Goethe-Zertifikat B2. Klett-Langenscheidt GmbH, München, 2013. 42 S.
11. Stiebeler Heide, Frauke van der Werff. Fit fürs Zertifikat B 2. Deutschprüfung für Erwachsene. Hueber Verlag, 2019. 140 S.
12. WebQuellen.

9. Вимоги до оцінювання

Оцінювання. Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи.

Кількісне оцінювання результатів навчання:

Заліковий кредит 1.

Поточний і модульний контроль (100 балів)						Залік	Сума
Змістовий модуль 1 (50 балів)			Змістовий модуль 2 (50 балів)				
Поточ. контр.	Сам. та індив. роб.	МКР	Поточ контр.	Сам. та індив. роб.	МКР		
20 балів	5 балів	25 балів	20 балів	5 балів	25 балів		100

10. Політика курсу.

Поточний контроль (IV семестр – 100 балів)

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістового модуля)

під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування на практичних заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу, самостійного опрацювання студентом. Відповіді студентів на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями:

Критерії оцінювання результатів навчання:

Знання студента за один модуль оцінюється на «відмінно» (90-100 балів - А) за такі види роботи:

аудиторна робота за умови регулярного відвідування аудиторних занять, вчасного та систематичного виконання всіх необхідних завдань та активності на заняттях;

самостійна та індивідуальна робота за умови систематичних виступів на практичних заняттях; участі в ділових іграх; обговоренні проблемних ситуацій; виконанні додаткових індивідуальних завдань; демонстрації творчого підходу до навчання; високого рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає вміння висловлюватися без підготовки в межах вивчених тем, аргументуючи власне ставлення до предмету спілкування; легкого розуміння практично усіх форм писемного мовлення; вміння написати чіткий послідовний текст, який містить професійну лексику; легкого читання довгих та складних текстів відповідно до фаху; відсутності утруднень у розумінні будь-якого розмовного мовлення, живого або в запису; студент вміє готувати реферати, доповіді, виступи, писати резюме та огляди професійних праць, анотації, есе на високому граматичному та лексичному рівнях; особлива увага приділяється повному висвітленню теми, вичерпному аналізу мовного та ілюстративного матеріалу, належному оформленню роботи;

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – високий рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу, студент вміє швидко застосовувати набуті знання, гнучко користуватися мовними засобами. Допускається не більше двох-трьох граматичних та лексичних помилок.

Знання студента за один модуль оцінюється на «добре» (75-89 балів - ВС) за такі види роботи:

аудиторна робота оцінюється на «добре» за умови регулярного відвідування студентом аудиторних занять. Студент повинен вчасно та систематично виконувати всі необхідні завдання та бути активним на заняттях. Допускається незначна кількість пропусків з поважних причин;

самостійна та індивідуальна робота за умови систематичних виступів на практичних заняттях; участі в ділових іграх; обговоренні проблемних ситуацій; виконанні додаткових індивідуальних завдань; демонстрації творчого підходу до навчання; достатнього рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає вміння зв'язно висловлюватися відповідно до навчальних ситуацій, підготовку повідомлень на професійну тему. В мовленні студента можливі помилки, які не заважають спілкуванню. Студент повинен вміти писати листи, твори на складні теми, обґрунтовуючи власні думки

іноземною мовою, читати з повним розумінням професійні тексти, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, розуміти основний зміст тексту, що містить певну кількість незнайомих слів; студент повинен вміти готувати реферати, доповіді, виступи, писати резюме та огляди професійних праць, анотації, есе на достатньому граматичному та лексичному рівнях; особлива увага приділяється повному висвітленню теми, вичерпному аналізу мовного та ілюстративного матеріалу, належному оформленню роботи;

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – високий рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу, студент вміє застосовувати набуті знання, гнучко користуватися мовними засобами. Допускаються незначні граматичні та лексичні помилки (5-7) та неповне виконання двох практичних завдань.

Знання студента за один модуль оцінюється на «задовільно» (60-74 балів - DE) за такі види роботи:

аудиторна робота за умови регулярного відвідування студентом аудиторних занять, вчасного та систематичного виконання всіх необхідних завдань; незначної кількості пропусків без поважних причин;

самостійна та індивідуальна робота за умови виступів на практичних заняттях; участі в ділових іграх; обговоренні проблемних ситуацій; задовільного рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає вміння будувати прості зв'язні висловлювання в межах вивчених тем, писати невеликий зв'язний твір, який містить професійну лексику, читати прості тексти відповідно до фаху, розуміти на слух невеликі за обсягом професійні тексти. Допускається певна кількість помилок; студент повинен вміти готувати реферати, доповіді, виступи, писати резюме, анотації на задовільному граматичному та лексичному рівнях; особлива увага приділяється висвітленню теми, аналізу мовного та ілюстративного матеріалу, належному оформленню роботи;

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу – достатній, наявні вміння застосовувати набуті знання, користуватися мовними засобами для розуміння нескладного матеріалу. Допускаються певні граматичні та лексичні помилки. Не менше 60% завдань повинні бути виконані правильно.

Знання студента за один модуль оцінюється на «незадовільно» (35-59 балів – FX, 34 і менше - F) за такі види роботи:

аудиторна робота за умови нерегулярного відвідування студентом аудиторних занять, невчасного та несистематичного виконання всіх необхідних завдань; значна кількість пропусків без поважних причин;

самостійна та індивідуальна робота за умови незадовільних виступів на практичних заняттях; незадовільного рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає невміння будувати прості зв'язні висловлювання в межах вивчених тем, читати прості тексти відповідно до фаху, розуміти на слух невеликі за обсягом професійні тексти. Студент припускається великої кількості граматичних та лексичних помилок; студент готує реферати,

доповіді, виступи, резюме, анотації на незадовільному граматичному та лексичному рівнях; не дотримується вимог до самостійних наукових робіт, недостатньо висвітлює тему, у самостійних наукових роботах виявлено ознаки плагіату;

підсумковий контроль (модульна контрольна робота) – завдання виконані менше ніж на 60%, наявні грубі граматичні та лексичні помилки, робота оформлена неохайно. Рівень та глибина засвоєння вивченого матеріалу – незадовільний, вміння застосовувати набуті знання, користуватися мовними засобами для розуміння нескладного матеріалу – недостатній. Студент володіє граматичними та лексичними знаннями на незадовільному рівні.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях

Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно

		використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
Високий (творчо-професійний)	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За

відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередбаченою або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на практичних заняттях та консультаціях за умови систематичних виступів на практичних заняттях; участі в ділових іграх; обговоренні проблемних ситуацій; виконанні додаткових індивідуальних завдань; демонстрації творчого підходу до навчання; високого рівня усного мовлення іноземною мовою, що передбачає вміння висловлюватися без підготовки в межах вивчених тем, аргументуючи власне ставлення до предмету спілкування; легкого розуміння практично усіх форм писемного мовлення; вміння написати чіткий послідовний текст, який містить професійну лексику; легкого читання довгих та складних текстів відповідно до фаху; відсутності утруднень у розумінні будь-якого розмовного мовлення, живого або в запису; студент вміє готувати реферати, доповіді, виступи, писати резюме та огляди професійних праць, анотації, есе на високому граматичному та лексичному рівнях; особлива увага приділяється повному висвітленню теми, вичерпному аналізу мовного та ілюстративного матеріалу, належному оформленню роботи.

Підсумковий контроль

Для підсумкового контролю рівня знань студентів з навчальної дисципліни «Англійська мова в сфері професійної комунікації» укладені МКР (тестові завдання з граматики англійської мови та фрагменти фахових текстів для перекладу). Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі.

Тривалість роботи студентів визначається із розрахунку: 2 хв. на відповідь на кожне тестове завдання. На виконання завдання на переклад тексту відводиться 50 хвилин. Загальний термін виконання контрольної роботи – 90 хвилин.

При оцінюванні всіх відповідей кожного студента зазначається :

1. кількість набраних балів за правильні відповіді;

2. оцінка за національною шкалою.

I завдання (1-20 тестові завдання) оцінюються по 2 бали за кожну правильну відповідь;

II завдання оцінюється у 60 балів.

Максимальна сума набраних балів – 100.

Шкала оцінювання МКР

Загальна сума набраних балів	Оцінка
88-100	відмінно
74-87	добре
60-73	задовільно
менш ніж 60	незадовільно

Залік

Якщо студент виконав всі завдання практичних занять, звітував на консультаціях чи заняттях про результати самостійної роботи, то він одержує рейтингову оцінку за результатами поточної успішності.

Вивчення дисципліни передбачає академічну доброчесність студента, відповідальне ставлення до навчання та майбутньої професії.